

החוג לעבודה סוציאלית לימודים לתואר M.A. לבעלי תואר אחר בעבודה סוציאלית שנה"ל תשפ"ג

ראש החוג: ד"ר משה פרחי

ראש התוכנית: ד"ר איילת גור

חברי הסגל האקדמי:

פרופ' מן המניין: פרופ' רחל לב-ויזל

פרופ' חבר: פרופ' אילת שביט, פרופ' איריס מנור-בנימיני.

מרצה בכיר: ד"ר אילה כהן, ד"ר איילת גור, ד"ר אביגיל מור, ד"ר דפנה גרוס מנוס, ד"ר הדס דורון (שבתון), ד"ר ורד שנער גולן, ד"ר ירון יגיל, ד"ר משה פרחי, ד"ר עפרה ולטר, ד"ר קרולין גוטמן.

מרצה: ד"ר מאיה פלד-אברם, ד"ר עומר לנס, ד"ר אביבה ויזמן זריהן, ד"ר שרון אגוזי

מורה מן החוץ: ד"ר אילנה אלקיים, ד"ר גליה אנקורי, ד"ר חגית רודריגז-גרסייה, מר יוסי פולק, גבי לינור מזריאר, ד"ר מיטל שבת-סימון, עו"ד ד"ר מיכל סגל, ד"ר מיכל טופורק, גבי מיכל קליין, גבי מרים בן-עוז, ד"ר עדי לביא-רוטנברג, ד"ר עינב לוי, ד"ר ענבל ליבוביץ, ד"ר ערגה קפלניק, ד"ר קרן דגן, ד"ר רובי רוגל, גבי רינת גונדה, ד"ר תמר שלזינגר, גבי אביטל בילר.

היחידה ללימודי שדה: ענת מרום

תוכן עניינים

3	מטרת הלימודים.....
3	התכנית מציעה ארבעה אשכולות לבחירה:.....
4	תנאי מעבר משנה לשנה.....
4	סיום הלימודים.....
4	אנגלית כשפה זרה.....
4	וועדות התוכנית.....
4	תכנית לימודים.....
7	קורסי חובה.....
7	חובה שנה א' :
9	חובה שנה ב' :
	קורסים המלווים את תחום העבודה המעשית..... שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.
10	חובה שנה ג' :
12	קורסי בחירה.....
14	אשכול טראומה וחוסן.....
16	אשכול משפחה.....
18	אשכול הנחייה וטיפול קבוצתי.....
20	אשכול קליני גוף-נפש.....

הערה: המסמך מנוסח בלשון זכר אך מכוון לשני המינים.

מטרת הלימודים

מטרות תוכנית הלימודים לתואר השני בעבודה סוציאלית הן:

1. להכשיר עובדים סוציאליים לתפקידי ניהול, הדרכה ופרקטיקה מתקדמת בשירותי הרווחה.
2. להקנות שיטות עבודה ומיומנויות מקצועיות מתקדמות.
3. להקנות מיומנויות התמודדות עם אתגרים מקצועיים בהווה ובעתיד על ידי בחינה ביקורתית של הידע הקיים ודפוסי הפעולה המקובלים בתחום העבודה הסוציאלית.
4. להעמיק את הידע והעשייה בתחום נבחר של הפרקטיקה.

התכנית מציעה ארבעה אשכולות לבחירה:

אשכול משפחה – ד"ר עומר לנס

האשכול כולל לימוד מעמיק של מודלים ומיומנויות התערבות בזוג ובמשפחה, ומבחר של גישות טיפוליות נוספות, במטרה להכשיר סטודנטים להיות מטפלים משפחתיים מוסמכים, לאחר השלמת דרישותיה של האגודה לטיפול משפחתי. הלימודים מהווים מענה על חלק מדרישות ההכרה של האגודה לטיפול משפחתי לתואר "מטפל משפחתי מוסמך". הפרקטיקום ממוקד בטיפול משפחתי בהדרכה אישית וקבוצתית, הכולל טיפול ב 3-4 משפחות, במסגרת ציבורית. התשלום עבור ההדרכה בשרות ממומן חלקית על ידי המכללה, נדרשת השתתפות של הסטודנט בתשלום ההדרכה.

אשכול הנחייה וטיפול קבוצתי – ד"ר ורד שנער גולן

האשכול מיועד לעובדים סוציאליים שמעוניינים בהכשרה מעמיקה בתחום העבודה עם קבוצות בהיבט התיאורטי והיישומי. האשכול יכשיר אנשי מקצוע ליישם מודלים להתערבות קבוצתית ולממש את המתודה הקבוצתית במגוון של אוכלוסיות, במסגרות ובארגונים בהם מתקיימת עבודה סוציאלית. הלימודים באשכול יקנו לסטודנטים ידע תיאורטי מעמיק בעולם הקבוצות, תוך ביסוס היכולת להבין ולנתח סוגיות ותהליכים מרכזיים בחייהן של קבוצות. כמו כן, יקנה הלימוד באשכול כלים פרקטיים להבנת שפת ההתערבות הקבוצתית והרחבת הידע היישומי הנוגע להתערבויות במגוון סוגי קבוצות (קבוצות תמיכה, קבוצות משימה וקבוצות לעזרה עצמית). הפרקטיקום ייתן הזדמנות לסטודנטים להתנסות בהנחיית קבוצה, בהדרכה וליווי של איש סגל ועבודה משותפת עם קבוצת עמיתים.

אשכול טראומה וחוסן ראש האשכול – ד"ר מאיה פלד אברם

האשכול עוסק במנעד הרחב שבין התערבויות במצבי דחק אקוטיים לבין התערבויות במצבים כרוניים ומורכבים הנובעים מהשלכותיהן של חוויות עבר טראומטיות על הפרט. הסטודנטים ירכשו ידע תיאורטי בנושא טראומה ודיסוציאציה, תיאוריות פסיכודינמיות ויישומן בשדה הטראומה, גישות טיפוליות ממוקדות סימפטומים, שיקום אוכלוסיות פגועות ובהשלכות העבודה הטיפולית עם נפגעי טראומה על מטפלים, במטרה לצמצם נזקי טראומטיזציה משנית. הלימודים באשכול יקנו לסטודנטים מיומנויות מגוונות, החל מהכשרתם כמגיבים ראשוניים במצבי חירום ועד מיומנויות טיפול פרטניות שישמשו אותם בעבודתם כעובדים סוציאליים עם מטופלים בעלי רקע טראומטי מורכב. הפרקטיקום באשכול מושתת על טיפול ב 3-4 מטופלים בעלי רקע טראומטי ויתמקד באינטגרציה בין התיאוריה למעשה הטיפולי באמצעות מודלים שהוכחו כיעילים בטיפול בנפגעי טראומה בשלבים השונים.

אשכול קליני גוף נפש – פרופ' רחל לב-ויזל

אשכול קליני גוף נפש הנו אשכול ייחודי במסגרת החוגים ובתי הספר לעבודה סוציאלית בישראל. תחום זה משלב ידע תיאורטי ופרקטי של עבודה סוציאלית, רפואה, פסיכולוגיה וטיפול באמנויות. פסיכותרפיה גוף-נפש הינה גישה מתפתחת בעולם בתחום הטיפול, ומבוססת על ממצאים המצביעים על הקשר שבין מצבים רגשיים נפשיים, היבטים נוירופסיכולוגיים ומצבי חולי פיזיים. מחקרים בתחום הטראומה מצביעים על השלכות של מצבי דחק בממדי חיים משפחתיים, קהילתיים, אישיים וחינוכיים על מצב בריאות או חולי כמו גם השלכות של מצבי חולי פיזי על תסמינים של מצוקה נפשית. הגוף והנפש מתקיימים בדואליות ומשפיעים זה על זה. תחומי הידע הנלמדים באשכול ייחודיים להנחת יסוד זו. המטפל נדרש לידע המאפשר לעשות אבחנה מبدלת במטרה להתאים את הטיפול הנכון ביותר עבור הפונה, כמו הקשר ההדוק שבין תפקודים מוחיים, מצבים פיזיולוגיים ומצבים

רגשיים במטרה לסייע לאדם הפונה להגיע לאינטגרציה בין הגוף לנפש. אינטגרציה כזו יש בה כדי לתרום לאיכות חיים טובה יותר, שגשוג וצמיחה.

ידע הכרחי נוסף עבור מטפל הוא הכרת שפת הגוף ויכולת אבחנה והבנה של תכנים הסמויים המובעים באמצעות תנועה ושימוש בגוף כממד נוכח ופעיל בטיפול. הגוף מדבר באמצעות תנועת גלויים וסמויים, מודעות ולא-מודעות, הנמצאות ברמת סנכרון שונה בהתאם למשמעותן עם התכנים המובעים מילולית. ידע זה מגביר את יכולת ההערכה והאבחון, ירחיב את ההבנה של תהליכים דינמיים תוך אישיים ויחזק את המיומנויות הטיפוליות תוך הרחבת ארגון הכלים היצירתיים.

הביטוי נפש בריאה בגוף בריא משקף למעשה את תמצית הלמודים באשכול הקליני. סגל התכנית מורכב ממומחים מתחומי הידע השונים-פסיכותרפיה, רפואה, טיפול בתנועה, טיפול בילד ועוד. נדרשת התנסות בטיפול משולב גוף-נפש במסגרות העבודה או במסגרות שיוצעו על ידי החוג. במסגרת הפרקטיקום יתנסו הסטודנטים בטיפול גוף-נפש.

תנאי מעבר משנה לשנה

הערה: התנאים והדרישות המפורטים להלן מהווים תוספת והשלמה לתנאים כפי שמפורטים בשנתון המכללה. המעבר משנה א' ל- ב' מותנה במוצג ציונים 80 ומעלה וציון עובר בהכשרה מעשית. כמו כן, סיום קורסי בסיס (מבאות).

מעבר משנה ב' לג' מותנה בציון ממוצע 80 בקורסי השלמה של התואר הראשון, וציון עובר בהכשרה מעשית. ציון של 60 לפחות בכל אחד מהקורסים הנלמדים.

חובת קורסים כלל מכללתיים

כל סטודנט לתואר שני, במהלך שנות לימודיו חייב ללמוד קורס תוכן אחד בשפה האנגלית וקורס מקוון אחד.

סיום הלימודים

התנאים לסיום הלימודים בחוג וקבלת התואר M.A. בעבודה סוציאלית:

1. עמידה בכל תנאי המעבר שצוינו לעיל.
2. צבירה של 90 נקודות זכות במהלך שנות הלימודים.
3. ממוצע ציונים כולל של 75.

אנגלית כשפה זרה

מועמדים לתכניות לתואר שני נדרשים להציג רמת פטור באנגלית. פטור מחובת לימודי אנגלית יינתן בכפוף להצגת גיליון ציונים וזכאות לתואר ראשון ממוסד אקדמי שלימודי האנגלית בו מוכרים ע"י המכללה האקדמית תל-חי.

וועדות התוכנית

- א. **ועדת קבלה** שתפקידה ריאיון מועמדים וקבלת החלטות לגבי קבלת תלמידים לתכנית.
- ב. **ועדת הוראה** שתפקידה הם: דיון בתכנית הלימודים והמלצות על שינויים וסדרי הוראה למועצת התכנית. במקרה הצורך, ועדת ההוראה עשויה לתפקד כוועדה לענייני סטודנטים.

תכנית לימודים

סה"כ 90 נ"ז: 60 נ"ז קורסי ליבה, 20 נ"ז אשכולות, 6 נ"ז סמינריון מחקר, 4 נ"ז קורסי בחירה.

קורסי חובה:

8	ד"ר אביבה ויזמן זריהן, ד"ר אילת גור	שיטות התערבות	חובה	שנה א'
4	ד"ר שרון אגוזי, ד"ר קרולין גוטמן	עבודה קבוצתית	חובה	שנה א'
2	ד"ר אילה כהן	מבוא למקצוע עבודה סוציאלית	חובה	שנה א'
2	ד"ר אילה כהן	מדינת הרווחה	חובה	שנה א'
2	ד"ר שרון אגוזי	מיומנויות שיח	חובה	שנה א'
6	גבי ענת מרום	הכשרה מעשית פרטנית א'	חובה	שנה א'
2	ד"ר שרון אגוזי	יסודות המשפחה	חובה	שנה א'
4	גבי איריס פוסקלינסקי	שיטות התערבות קהילתיות	חובה	שנה ב'
6	גבי מרים בן עוז	שיטות התערבות מתקדמות	חובה	שנה ב'
2	ד"ר עו"ד מיכל סגל	היבטים חוקיים ואתיים בעבודה סוציאלית	חובה	שנה ב'
2	ד"ר עומר לנס	תאוריות ופרקטיקה בגישה דינמית	חובה	שנה ב'
2	ד"ר משה פרחי	תאוריה ופרקטיקה במצבי דחק וחירום	חובה	שנה ב'
4		קורס מלווה לתחום הכשרה מעשית	חובה	שנה ב'
8	גבי ענת מרום	הכשרה מעשית פרטנית וקהילתית ב'	חובה	שנה ב'
6	ד"ר איילת גור, מר צביקה אופיר	מחקר אמפירי: מהלכה למעשה + תרגיל	חובה	שנה ג'
60			סה"כ	

סמינריונים, יש לבחור סמינר אחד.

6	ד"ר אילה כהן	סמינריון מחקר יישומי	חובה	שנה ג'
6	ד"ר אילת גור	סמינריון כמותני	חובה	שנה ג'
6	מרצי אשכולות	סמינריון אשכול	חובה	שנה ג'

קורסי בחירה

2	גבי מרים בן עוז	מיומנויות הדרכה למתקדמים	1
2	ד"ר קרולין גוטמן	From Loss to Resilience: The case of people with disabilities	2
2	מר עינב לוי	Multi-culture based interventions	3
2	פרופ' איילת שביט	פילוסופיה של המדע	4
	גבי לינור מזריאר	כלים יצירתיים בהנחיית קבוצות	5
2	פרופ' איריס מנור בנימיני	Interprofessional Partnership in social work and health	6

אשכול הנחיה וטיפול קבוצתי

4	ד"ר ורד שנער גולן	התנסות בהנחיית עמיתים וחקר תהליכים בקבוצה	שנה א'
2	מר יוסי פולק	יסודות הגישה הדינמית בקבוצה	שנה א'
2	גבי מיכל קליין	התערבות קבוצתית במצבי חירום	שנה א'
2	ד"ר ורד שנער גולן	מיומנויות התערבות בהנחיית קבוצות	שנה א'
2	מר יוסי פולק	ניתוח תפקיד מנחה קבוצה	שנה ב'
2	ד"ר ורד שנער גולן	אינטגרציה תיאוריה ופרקטיקה בטיפול קבוצתי	שנה ב'
2	ד"ר עומר לנס	תאוריות מרכזיות בעבודה סוציאלית קבוצתית	שנה ב'
0	ד"ר ורד שנער גולן	סמינריון	שנה ב'
4	גבי מרים בן עוז, מר יוסי פולק	פרקטיקום	שנה ב'
20			

אשכול טראומה וחוסן

2	ד"ר משה פרחי	מבוא להתערבות במצבי דחק אקוטיים	שנה א'
2	ד"ר מאיה פלד-אברם	מושגי יסוד פסיכודינמי בטיפול בנפגעי טראומה	שנה א'
2	ד"ר רובי רוגל	היבטים פסיכוסוציאליים של אוכלוסיות פגועות	שנה א'
2	ד"ר מאיה פלד-אברם	טראומה ודיסוציאציה	שנה א'
2	ד"ר אביגיל מור	טיפול בנפגעות ונפגעי טראומה מינית	שנה א'
2	ד"ר מיכל טופורק	עבודה סוציאלית התייחסותית	שנה ב'
2	ד"ר מאיה פלד-אברם	טראומטיזציה משנית	שנה ב'
2	ד"ר עינבל מרחב	טיפול קוגניטיבי התנהגותי עם נפגעי טראומה	שנה ב'
0	ד"ר משה פרחי	סמינריון	שנה ב'
4	גבי רינת גונדה, גבי מיכל קליין, מיכל טופורק	פרקטיקום	שנה ב'
20			

אשכול משפחה

4	ד"ר ערגה קפולניק	מודלים תאורטיים בנושאי משפחה ונישואין	שנה א'
2	ד"ר עומר לנס	שיטות התערבות דינמיות בטיפול משפחתי	שנה א'
2	ד"ר גליה אנקורי	מיומנויות וטכניקות בהתערבות משפחתית עם ילדים	שנה א'
2	ד"ר ירון יגיל	מיומנויות בהתערבויות משפחתיות בגישה ממוקדת פתרון	שנה א'
2	ד"ר עומר לנס	שיטות התערבות דינמיות בטיפול משפחתי	שנה א'
2	ד"ר ערגה קפולניק	שיטות התערבות פוסט מודרניות בטיפול משפחתי	שנה ב'
2	חגית רודריגז גרסיה	בעיות מיניות במשפחה	שנה ב'
0	ד"ר ערגה קפולניק	סמינריון	שנה ב'
4	ד"ר עומר לנס ד"ר ערגה קפולניק	פרקטיקום	שנה ב'
20			

אשכול קליני גוף-נפש

2	פרופ' רחל לב-ויזל	מבוא לפסיכותרפיה גוף-נפש	שנה א'
2	ד"ר מיטל שבת-סימון	הבסיס הנורו-ביולוגי של התנהגות אנושית	שנה א'
2	פרופ' רחל לב-ויזל	שימוש בציורים להערכה וטיפול	שנה א'
2	ד"ר עפרה ולטר	יחסי מטפל מטופל	שנה א'
2	ד"ר ענבל ליבוביץ	טראומת פגיעה מינית והטיפול בה	שנה א'
2	ד"ר גליה אנקורי	פסיכותרפיה גוף נפש לילדים – תאוריה ופרקטיקה	שנה ב'
2	ד"ר עדי לביא רוטנברג	היבטים פסיכו-פיזיולוגיים במצבי טראומה וחוסן	שנה ב'
2	ד"ר אילנה אליקים	טיפול בפסיכודרמה לאוכלוסיות מיוחדות	שנה ב'
0	פרופ' רחל לב-ויזל	סמינריון	שנה ב'
4	ד"ר תמר שלזינגר, ד"ר קרן דגן, ד"ר גליה אנקורי, ד"ר חגית רודריגז- גרסייה	פרקטיקום	שנה ב'
20			

קורסי חובה
חובה שנה א':

ד"ר אביבה ויזמן זריהן, ד"ר איילת גור

שיטות התערבות

ש. 0531001 – 4+4 ש"ס 8 נ"ז ש'

קורס זה מיועד לגשר בין חומרים עיוניים לבין ההתנסות המעשית בלימודי השדה. המטרה היא להציע לסטודנטים ידע, הבנה ומיומנויות בשיטות להתערבות הסוציאלית עם פונים. חומרים אלה מתמקדים בתחום העבודה הסוציאלית הגנרית, בגישה אקולוגית-מערכתית, תוך הדגשת הכוחות הטמונים ביחיד, בסביבתו וביחסי הגומלין ביניהם. היקף החומרים יכסה תהליך התערבות 'טיפוסי' מתחילתו ועד סופו, פחות או יותר במקביל לשלבי ההתנסות בשדה. על כן, מצופה מהסטודנטים להשקיע בלמידה עצמית על ידי קריאה סדירה ושיטתית של החומרים הביבליוגרפיים מחד וליישם ידע זה במקביל להוראה העיונית בלימודי השדה מאידך גיסא, ובכך לעבות ולהעמיק את הלמידה במהלך השנה.

ד"ר אילה כהן

מבוא למקצוע עבודה סוציאלית

א. 0530120 – 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

הסטודנטים בקורס יכירו את ההיסטוריה של מקצוע העבודה הסוציאלית בכלל והתפתחותו בארץ בפרט, כמו כן ההגדרות והמטרות של המקצוע ואת ייחודיותו בקרב המקצועות הטיפוליים. הסטודנטים יפנימו את ערכי המקצוע והאתיקה המקצועית, כחלק מפיתוח אחריות מקצועית וילמדו לאבחן בעיה חברתית וצרכים אישיים. הקורס הינו תיאורטי וברובו מתבסס על הרצאה פרונטלית ושיח עם הסטודנטים.

ד"ר אילה כהן

מדינת הרווחה

ב. 0530119 – 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

הסטודנטים בקורס יכירו את מהותה ושלבי התפתחותה של מדינת הרווחה בעולם ובישראל וכן יבינו את מנגנוני הביטחון הסוציאלי. הסטודנטים יפתחו מודעות חברתית וחשיבה ביקורתית ביחס למדיניות הרווחה העכשווית בישראל והשלכותיה על העוסקים במקצוע העבודה הסוציאלית ועל לקוחותיהם. הקורס הינו תיאורטי וברובו מתבסס על הרצאה פרונטלית ושיח עם הסטודנטים.

ד"ר שרון אגוזי, ד"ר קרולין גוטמן

עבודה קבוצתית

ש. 0530123 – 2+2 ש"ס 4 נ"ז ש'

הקורס מיועד להקנות לסטודנטים את העקרונות הבסיסיים של העבודה הקבוצתית. בקורס יחשפו הסטודנטים למתודה הקבוצתית תוך התייחסות לידע ולכישורים להם זקוקים עובדים סוציאליים כדי לעבוד עם קבוצות. הלימוד יערך תוך התנסות אישית, ובחינת מקומי הן כמשתתף בקבוצה והן כמנחה. במהלך הקורס הסטודנטים:

- יחוו התנסות כמשתתף פעיל בקבוצה תוך העמקת הידע בתהליכים קבוצתיים והבנת השפעתם על הפרט ועל הקבוצה.
- יחשפו לעקרונות ולידע בסיסיים של עבודה קבוצתית
- יכירו את הרווחים הפוטנציאליים של החוויה הקבוצתית ויוכלו לזהות מתי התערבות קבוצתית היא ההתערבות המועדפת בעבודה
- יחשפו ליחידת ההנחיה והכוחות הפועלים בה
- יכירו את תפקידו של העובד הסוציאלי בהתערבות קבוצתית תוך התנסות ולימוד של אמצעים וטכניקות מגוונות להתערבויות בקבוצה
- יחשפו לקבוצות שונות הקיימות בעבודתם בשדה יכירו את תהליך בניית קבוצה בסוכנות

מיומנויות שיח

ד"ר שרון אגוזי

א. 0530130 – 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

שיחה היא כלי מרכזי בעבודת העובד הסוציאלי. הסטודנטים נדרשים החל מיומם הראשון בהכשרה ליישום של מספר מיומנויות ביניהן: ניהול הפגישה עם פונים שונים, יצירת קשר מסייע, זיהוי מטרות הקשר ובניית חוזה, יצירת ברית טיפולית תוך שימוש במגוון כלים מסייעים ועוד. הקורס מיועד לחדד המודעות והרגישות לתקשורת בין אישית ולהקנות מיומנויות ריאיון בסיסיות שיאפשרו יצירת קשר מקצועי בראיון פרטני. בנוסף יושם דגש על תהליכי רפלקציה של הריאיון.

במהלך הקורס נבחן מיומנויות בסיסיות לניהול ריאיון אפקטיבי וכן נסקור תיאוריות וגישות שונות לניהול ריאיון ייעוצי. הקורס יתמקד בלמידה תיאורטית שתשולב בהתנסות מעשית (למידה פעילה) תוך תרגול בכתה ושילובן בהתנסויות בהכשרה המעשית.

יסודות המשפחה

ד"ר שרון אגוזי

ב. 0530131 – 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

הקורס יתמקד בהבנת המשפחה כמערכת. במהלכו נבהיר מושגי יסוד כגון מבנה, גבולות, תקשורת, בריתות, תת-מערכות ועוד. נבחן לעומק תיאוריות מעולם הטיפול המשפחתי, ביניהן התיאוריה המבנית של מינושין, התיאוריה הבין-דורית של בוון, ואחרות. נדון בתהליכי התפתחות משפחתיים המתרחשים במקביל להתפתחות הפרט בתוך המשפחה, ונחדד את השפעותיהם ההדדיות. נלמד גישות בסיסיות להערכת משפחות כדרך להבנת עולמן הפנימי. ההתבוננות בתיאוריות המערכתיות תיעשה תוך השוואה לתיאוריות המתמקדות בפרט, וחידוד המשותף והשונה ביניהן. נבחן את השפעותיה האפשריות של המערכת המשפחתית על עולמו הפנימי של כל חבר, וכיצד תובנות אלו עשויות להשפיע על תכנון ההתערבות.

הכשרה מעשית פרטנית א'

גב' ענת מרום

ש. 0530125 – 14 ש"ס 6 נ"ז ש'

היכרות עם השדה והתנסות ראשונית בפרקטיקה ודרכי התערבות בעבודה סוציאלית. לימודי השדה מתבצעים במשך יומיים בשבוע, בימי א' ו-ה', בעיקר בלשכות רווחה ובמגוון שירותים בקהילה. מטרתם התמודדות ראשונה של הסטודנט עם מצבי אמת ועם לקוחות פעילים בתהליך מעמיק של היכרות עם היכולות האישיות שלו, הכרת הקהילה והתמודדות עם יישום שיטות ההתערבות, הנלמדות בקורסים הרלוונטיים בהתאם לצרכים בשדה. הסטודנטים מתנסים בהתערבות ישירה עם ארבעה עד חמישה פונים. ומקבלים הדרכה אישית שבועית ממדריך מקצועי בתוך השירות.

חובה שנה ב':

שיטות התערבות מתקדמות

ש. 532001-3+3 ש"ס 6 נ"ז ס'

הקורס יתמקד בפיתוח "האני המקצועי" של הסטודנטים ו"בשמוש בעצמי" בהתערבויות השונות בעבודה סוציאלית. הסטודנטים יציגו סוגיות ודילמות העולות מהתנסותם בהכשרה מעשית והנובעות מיחסי הגומלין שלהם עם הפונים ועם המערכות הרלבנטיות בחייהם המקצועיים (מדריך, הקורס, שותפים למקצוע ועוד). בסמס' א' המסגרת התיאורטית תהיה הגישה הביו-פסיכו-סוציאלית. בסמס' ב' נעסוק גם בגישות פוסט מודרניות בהתערבויות בעבודה סוציאלית. גופי הידע שיידונו בשיעורים יתייחסו לסוגיות ולדילמות שיעלו הסטודנטים ולמאמרים שיציגו הסטודנטים.

גב' איריס פוסקלינסקי

שיטות התערבות קהילתיות

ש. 532006-2+2 ש"ס 4 נ"ז ש'

מטרת הקורס היא היכרות עם המתודה הקהילתית בעבודה סוציאלית. הקורס יעסוק במושגים, שיטות וכלים בעבודה קהילתית-ארגונית, מתוך הכרת העבודה הקהילתית כחלק מתהליך ההתערבות בעבודה סוציאלית. הקורס מבוסס על למידה תיאורטית.

הקורס ילמד במסגרת סדנה אינטגרטיבית המשלבת בין התיאוריה, המשגה והכלים בעבודה קהילתית לבין ההתנסות של הסטודנטים בעבודתם המעשית. מטרת הקורס היא לפתח אוריינטציה קהילתית של הסטודנטים כעובדים סוציאליים לעתיד.

ד"ר עו"ד מיכל סגל

היבטים חוקיים ואתיים בעבודה סוציאלית

א. 5032005-2 ש"ס 2 נ"ז ש'

שדה הפעולה של העבודה הסוציאלית רצוף התמודדויות עם דילמות חוקיות ואתיות. לפיכך, בקורס נכיר מקרוב את המערכת החוקית המסדירה את חובותיו וסמכויותיו של העובד הסוציאלי ונחשוף את הסטודנטים לעולם המשפט במטרה להעמיק את היכרותם עם המסגרת המשפטית והאתית המשפיעה על עבודתם המקצועית. נלמד לזהות סוגיות אתיות ומשפטיות העולות במסגרת עבודתו של העובד הסוציאלי, ונציג מודלים להתמודדות עם דילמות אתיות ומשפטיות.

הקורס יעסוק ב:

- הכרת מסגרת החוקים, התקנות וכללי האתיקה החלים על העובדים בעבודה סוציאלית
- העלאת דילמות ומודלים להתמודדות עם סוגיות אתיות-חוקיות
- פיתוח כלים מקצועיים לזיהוי דילמות אתיות ומשפטיות

גב' ענת מרום

הכשרה מעשית פרטנית וקהילתית ב'

ש. 532003-18 ש"ס 8 נ"ז עבודת שדה

היכרות עם השדה והתנסות ראשונית בפרקטיקה ודרכי התערבות בעבודה סוציאלית. לימודי השדה מתבצעים במשך יומיים בשבוע, בימי א' ו-ה', בעיקר בלשכות רווחה ובמגוון שירותים בקהילה. מטרתם התמודדות ראשונה של הסטודנט עם מצבי אמת ועם לקוחות פעילים בתהליך מעמיק של היכרות עם היכולות האישיות שלו, הכרת הקהילה והתמודדות עם יישום שיטות ההתערבות הנלמדות בקורסים הרלוונטיים בהתאם לצרכים בשדה. הסטודנטים מתנסים בטיפול ישיר בארבעה עד חמישה פונים. הם מקבלים הדרכה אישית שבועית ממדריך מקצועי.

שימו לב: הנסיעות לעבודה המעשית הן על חשבון הסטודנט, בהשתתפות המכללה. הודעה על גובה ההשתתפות תימסר לסטודנטים בראשית השנה.

א. 510115 – 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

Psychosocial responses to traumatic events have received growing attention in recent years. Unlike routine life, emergency situations are usually unexpected. First response in these situations is of utmost importance: immediate, focused and efficient interventions are beneficial for the reduction of acute stress reactions (ASR) and a return to effective functioning as well as possible reduction of the risk for PTSD. The SIX Cs model is a new psychological first aid approach aimed to shift almost immediately person with ASR into effective functionable helper (Farchi et al, 2018). The model addresses the need to standardize the immediate interventions during ASR and to accessible this knowledge & skills for first responders, professionals and nonprofessional community. The SIX Cs model is based on four theoretical and empirically concepts: (1) Hardiness, (2) Sense of Coherence, (3) Self-Efficacy, and (4) on the Neurological aspects focusing on the interaction between the Amygdala and the prefrontal cortex during stressful events. The simple guidelines of the model all start with the letter "C": Cognitive-Communication, Challenge, Control, Commitment, Continuity. Preliminary results on the effectiveness of the SIX C's model in terms of increasing resiliency, reducing anxiety and improving perceived self-efficacy will be presented. To date, this approach has been recognized by the Israeli Ministry of Health as the Israeli national model for psychological first aid. This model has also been adopted and implemented by the Israeli ministry of education, Israeli Defense Force, Fire fighters and more. During the studies we will also define the psychoneurological aspects of resilience and the use of the six cs model for increasing and maintaining effective resiliency.

ד"ר עומר לנס**תאוריות ופרקטיקה בגישה דינמית**

א. 510141 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

הקורס יעסוק בהכרות הבסיס התאורטי שעליו התפתחה הפסיכותרפיה הדינמית, ולמידה מעמיקה של העקרונות והטכניקות המרכזיות בגישה הדינמית.

קורסים המלווים את תחום העבודה המעשית**יקבע בהתאם לעבודה המעשית****גב' איריס פוסקלינסקי****עבודה סוציאלית בתחום תקון והתמכרויות**

ש. 5031113 – 2+2 ש"ס 4 נ"ז ש'

הכרות מושגי יסוד בתחום תקון. דיון במאפיינים ייחודיים של אוכלוסיית התקון. הכרות עם גישות טיפוליות באוכלוסיית מכורים, אסירים, מטופלים בשירותי מבחן לנוער ומבוגרים. כמו כן התייחסות לנשים במעגל הזנות וההתמכרויות.

ד"ר אמנון מיכאל**עבודה סוציאלית עם נפגעי נפש ועקרונות הטיפול הנפשי הפרטני**

ש. 5031114 – 2+2 ש"ס 4 נ"ז ש'

הקורס יעסוק בהיכרות עם שירותי העבודה הסוציאלית בתחום בריאות הנפש, תוך חשיפה לגישות ולשיטות טיפול ושיקום בעבודה עם חולי הנפש ובני משפחתם. כאמצעי להרחיב ולשפר את מיומנויות העובד הסוציאלי בתחום, יילמדו עקרונות העבודה הטיפולית האינדיווידואלית. בקורס ישולבו התנסויות מהשדה עם חומר תיאורטי.

ד"ר גליה אנקורי**עבודה סוציאלית עם ילדים**

ש. 5032116 – 2+2 ש"ס 4 נ"ז ש'

טיפול בילדים שונה מהותית מטיפול במבוגרים. איננו יכולים להסתמך על שפה, מילים ומודעות. עלינו להשתמש בכלים אחרים. בקורס זה נלמד לאבחן ולטפל בילדים דרך מגוון של כלים הכוללים שימוש במטפורות, דמיון וסמלים. נלמד להשתמש בסיפורים, בארגז חול ובמשחקים כדי להיכנס לעולמו הפנימי של הילד ולסייע לו בהתמודדות עם קשייו.

התערבויות עם נוער

ש. 5032237 – 2+2 ש"ס 4 נ"ז ש'

הקורס נועד להקנות לסטודנטים: הכרות והבנה של גיל ההתבגרות ומאפייניו, היכרות עם מופעי הפרעות התנהגותיות והפרעות אישיות בגיל ההתבגרות והשלכותיהם, על חיי הפרט וסביבתו. נדון במקום ותפקידי המשפחה בגיל ההתבגרות, ונכיר שיטות התערבות פרטניות וקבוצתיות עבור גיל ההתבגרות. בנוסף הסטודנטים, יבינו את תפקיד העו"ס, בתהליך גיבוש הזהות של המטופל.

פרופ' איריס מנור-בינימיני

עבודה סוציאלית בתחום זקנה

ש. 5033328 – 2+2 ש"ס 4 נ"ז ש'

הקורס יתמקד בהתמודדות העובד הסוציאלי עם הטיפול באדם הזקן ובמשפחתו במסגרות בריאות ובקהילה. מטרתו להקנות ידע בתחום התיאוריה של הפרקטיקה בכל הקשור לאספקטים הבריאותיים והחברתיים של צרכיו ויכולותיו של הזקן וסביבתו, להקנות כלים המאפשרים הערכת המערכת של הזקן ומשפחתו וכן לפתח מיומנויות התערבות מקצועיות. הקורס יועבר במתכונת מיוחדת בה משתתפים גם זקנים מהקהילה וכן אנשי מקצוע המטפלים בזקנים. הלמידה תתקיים בשיתוף הזקנים בנוכחות קבועה בשיעורים, בקריאה, בהצגת הרפרטים וכתבת עבודות.

גב' עינת פורת-עמוס

עבודה סוציאלית בתחום בריאות

ש. 5033320 – 2+2 ש"ס 4 נ"ז ש'

הקורס יחשוף את הסטודנטים להיבטים מרכזיים בעבודה עם לקוחות ובני משפחותיהם בתקופות של חולי. הקורס יתמקד בדרך בה מיושמים בפועל עקרונות אוניברסליים של עבודה סוציאלית מערכתית ואקלקטית בעבודה עם חולים ובני משפחותיהם. הציפייה היא שהמיומנויות בקורס יקנו לסטודנטים דרך חשיבה שיכולה באותה המידה להיות מיושמת במגוון תחומים גם מעבר לתחום הבריאות והחולי.

ד"ר ירון יגיל

עבודה סוציאלית בתחום מוגבלות התפתחותית

ש. 5033321 – 2+2 ש"ס 4 נ"ז ש'

הקורס יעסוק בהיכרות עם שירותים ומערכי תמיכות לאנשים עם המוגבלות השכלית, תוך חשיפה למודלים, גישות ושיטות התערבות ושיקום בעבודה עימם ועם בני משפחתם. כאמצעי להרחבה ולשיפור מיומנויות העובד הסוציאלי בתחום יילמדו עקרונות הייצוג העצמי ועקרונות לבניית תכניות אישיות המבוססות על מודל "אוריינטצית עתיד". במהלך הקורס תשולבנה התייחסויות לסוגיות ולדילמות של סטודנטים מהתנסותם בשדה עם חומר תיאורטי.

גב' עדי שטיין

חובה שנה ג':

מחקר אמפירי: מהלכה למעשה

א. 510204 – 4 ש"ס 6 נ"ז ש' + ת'

הקורס מציג את התשתית הרעיונית של מחקרים כמותניים ואיכותניים ואת השלבים המרכזיים בעריכתם. זהו קורס מעשי, בו ישתתפו הסטודנטים במחקר, אודות היבטים ארגוניים בעבודתם של עובדים סוציאליים בשדה. הסטודנטים יעבדו בקבוצות מחקר ויתנסו במשימות מחקריות מרכזיות במערך מחקר משולב שיטות (Mixed methods).

ד"ר איילת גור, מר צביקה אופיר

ד"ר אילה כהן

סמינריון – עבודת גמר-איכותני – (ע"ח סמינריון אשכול)

ש. 510144 2+2 ש"ס 6 נ"ז

אנו חיים את חיינו מוקפים בסיפורים. רומנים, סרטים, משחקי וידאו ומהדורות חדשות הם נרטיבים, וכך גם ביוגרפיות ואוטוביוגרפיות. הנרטיב מספק לנו הזדמנות נפלאה להבין את חוויותיהם של אנשים במושגים ובמשמעויות שלהם. במהלך קורס הסטודנטים יתנסו בתכנון וביצוע מחקר איכותני נרטיבי, שתהיה לו תרומה לתיאוריה ולפרקטיקה בתחום בו יבחרו לעסוק. הדיונים יתמקדו בהיבטים תיאורטיים, מתודולוגיים ופרקטיים הקשורים לפרדיגמת המחקר הנרטיבית. הסטודנטים יעבדו ויונחו בזוגות, במטרה לכתוב מאמר המבוסס על המחקר, במטלה סופית של הקורס.

סמינריון-עבודת גמר- ממשבר לצמיחה: תהליכי התמודדות במשפחות מיוחדות

ד"ר איילת גור

(ע"ח סמינריון אשכול)

ש. 510334 2+2 ש"ס 6 נ"ז

במהלך הקורס יתנסו הסטודנטים בתכנון וביצוע מחקר כמותני, בעל תרומה תיאורטית ומחקרית והשלכות יישומיות לשדה. הסטודנטים יעבדו בקבוצות מחקר קטנות; כל קבוצה תוביל מחקר על תהליכי התמודדות במשפחות מיוחדות ותכתוב מאמר באנגלית, תוך הנחייה וליווי אישי וקבוצתי. המאמר מהווה את המטלה המסכמת לקורס.

קורסי בחירה:

Interprofessional Partnership in social work and health

פרופ' איריס מנור בנימיני
ב. 510161 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

The course is intended to provide the students with the following: familiarization with the background, and health. Understanding the rationale and purposes of interprofessional partnership in social work role of the human and organizational factor and its effect on interprofessional partnership. Familiarity with central processes in interprofessional partnership. In addition, we will discuss causes of of interprofessional teams that work in the welfare and health systems success/efficiency and failure and the assessment of interprofessional teams. Finally, the course will provide students with knowledge partnerships and and understanding as to the role of the social worker in promoting interprofessional will provide central tools and skills for interprofessional work

Multi-culture based interventions

ד"ר עינב לוי
ב. 510258 - 2 ש"ס 2 נ"ז

This global course is designed to provide an overview of theoretical and applied concepts and techniques related to disasters and emergency management (EM) as well as to crisis interventions (CI). Special emphasis is also given to psycho-social issues experienced during a crisis and to human rights and cultural competence related to EM and CI. Additionally, two primary crisis intervention modalities: Crisis Incident Stress Management (CISM) and the SIX C's Model will be highlighted.

From Loss to Resilience: The case of people with disabilities

ד"ר קרולין גוטמן –
ב. 510285 - 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

The course redefines the field of "disability" through its focus on the area as a social and cultural phenomenon together with its impact as a social construction. The course challenges the students through a critical analysis of the ways that people with disabilities in modern societies, including Israel, are excluded from the mainstream and experience oppression in their everyday lives. It explores disability through a social justice discourse by relating to the historical, cultural, political and art arenas as they are perceived through a "disability lens".

גב' מרים בן עוז

מיומנויות הדרכה למתקדמים

ב. 510259 - 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

קורס העוסק בסוגיות מתקדמות בהדרכה המיועד למדריכים ומודרכים כאחד, העוסקים בתפקידי טיפול וניהול בכל הדרגים. בקורס נשים דגש על קידום הלמידה האישית והמקצועית ונתמקד בתהליכים קוגניטיביים, בינאישיים וחברתיים המתייחסים לטכניקות וסגנונות הדרכה.

פרופ' אילת שביט

פילוסופיה של המדע

ב. 0510129 - 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

קורס העוסק ביסודות המחשבה המדעית, תוך התמקדות במדעי החברה. מיועד ליצירת בסיס תיאורטי ומתודולוגי להבנה וליישום של מחקר מדעי עבור תלמידי תואר שני בעבודה סוציאלית. בקורס יידונו שאלות יסוד בתחומים אלה הלקוחות מהפילוסופיה וההיסטוריה של המדע. חלקו הראשון של הקורס יתמקד בשאלות פילוסופיות הנוגעות למהותה של התיאוריה והחשיבה המדעית. חלקו השני של הקורס יעסוק בקריאה ביקורתית של מחקרים אמפיריים בני זמננו.

גב' לינור מזריאר

כלים יצירתיים בהנחיית קבוצתית

ב. 510162 - 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

בקורס נתנסה בעבודה קבוצתית בשילוב כלים יצירתיים שונים, מעולמות הטיפול באומנויות: פסיכודרמה וסוציומטריה, תאטרון ודרמה, אומנות, ביבליותרפיה, תנועה, מוסיקה. בקורס נלמד את הרציונל התיאורטי להתערבויות בדרכים יצירתיות המערבות את האונה הימנית, נלמד הנחות בסיס לפי גישות טיפול שונות, ובעיקר נתנסה באופן חוויתי בהתערבויות שונות כמשתתפים פעילים בקבוצה – במטרה להעשיר את ארגו הכלים לעבודה קבוצתית ופרטנית בשטח. נושאי השיעור: הבדלים בין האונה השמאלית לימנית, ויעילות העבודה עם האונה הימנית, Art Therapy and Art As Therapy – ההבדל בין טיפול באומנויות, לשימוש באומנויות כתרפיה, כתיבה יצירתית וביבליותרפיה, כוחה של השלכה – התנסות בעולם האומנות, מהו ההבדל בין דרמה תרפיה ופסיכודרמה, התנסויות שונות בשתי העולמות. היכרות עם כלים בסוציומטריה וחשיבותם בהנחיית קבוצות, שימוש בגוף - תרגילים מעולם הטיפול בתנועה. טיפול במוסיקה – ומסיבת סיום מוסיקלית.

טיפול בנפגעות ונפגעי טראומה מינית (חובה לאשכול טראומה וחוסן)
ד"ר אביגיל מור
ב. 510149 2 ש"ס 2 נ"ז ש'
יינתן בהמשך

טיפול בפסיכודרמה לאוכלוסיות מיוחדות (חובה לאשכול קליני גוף נפש)
ד"ר אילנה אלקיים
ב. 510150 2 ש"ס 2 נ"ז ש'
יינתן בהמשך.

אשכול טראומה וחוסן

מבוא להתערבויות במצבי דחק וחירום

ד"ר משה פרחי

א. 510294 – 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

בקורס יילמדו התהליכים הפסיכולוגיים והניורולוגיים המובילים להערכת אירוע כטראומה. בהמשך יילמדו תסמיני הטראומה השונים כאשר לאחריהם יילמדו עקרונות העזרה הראשונה הנפשית (Psychological First Aid – PFA) המבוססים על מודל ה SIX C's, מודל מעש"ה ומודל יהלוי"ם. המופעלים בעת אירועי דחק/אסון, או במצבי חירום שבהם יש צורך בהגשת סיוע רגשי ראשוני לנפגעים. בנוסף יעסוק הקורס בקבלת החלטות במצבי דחק ועקרונות הסיוע למסייעים תוך הדגשת ההיבטים הניורופסיכולוגיים של תפקוד המסייע בחירום. במהלך סמסטר ב' יילמדו פרוטוקולים מתקדמים של התערבויות קהילתיות במצבים משתנים תוך שימוש במטריצת מאמץ והצלחה כמוטיב להגברת ההנעה (מוטיבציה) לפעילות יעילה של חברי הקהילה.

היבטים פסיכוסוציאליים של אוכלוסיות פגועות

ד"ר רובי רוגל

ב. 510234 – 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

הקורס נועד להכרה והבנת ההתנהלות בזירות אפר"ן (אירוע פגע רב נפגעים) בינלאומיות - בין אם הם מצבי טבע ובין אם תוצאת מעשי אדם, תוך הבהרת תפקידה ומקומה של העבודה הסוציאלית בתחומי הקהילה, הטיפול באוכלוסיות במצבי דחק וטראומה, הטיפול באוכלוסיות בסיכון גבוהה (ילדים, בני נוער, קשישים, נכים) ושילוב העבודה הסוציאלית במסגרות אינטר-דיספלינריות, בין ארגוניות ורב מערכתיות.

מושגי יסוד פסיכודינמי בטיפול בנפגעי טראומה

ד"ר מאיה פלד-אברם

ב. 510287 – 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

הקורס עוסק בחשיבה ובמעשה הקליני הפסיכודינמי, תוך התמקדות בהיבטים הרלוונטיים ביותר לעבודה עם נפגעי טראומה. החשיבה הפסיכודינמית מספקת לאנשי המקצוע נקודת מבט הקושרת עבר והווה ובכך מאפשרת התבוננות רב-מימדית על המטופל. במקרים של מטופלים עם פגיעות טראומטיות, יש לכך רלוונטיות מוגברת עקב החיאת חוויות עבר כואבות במסגרת היחסים הטיפולים. בהתאם לכך, קורס זה יאפשר היכרות עם מאפייני החשיבה הפסיכודינמית התיאורטית והקלינית והיכרות עם מושגי יסוד בטיפול הפסיכודינמי, העמקה של ההבנה בנושא הערכת המטופל, חשיבה מחודשת על העמדה הטיפולית והמשגה של סוגיות טיפוליות רווחות בעבודה עם נפגעי טראומה. נדרשת התנסות בעבודה עם נפגעי טראומה לפני ו/או תוך כדי השתתפות בקורס.

טראומה ודיסוציאציה

ד"ר מאיה פלד-אברם

ב. 510288 – 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

הקורס עוסק בהיבטים תיאורטיים וקליניים של המושגים טראומה ודיסוציאציה, מתוך ראייה היסטורית של התפתחות החשיבה הפסיכואנליטית בתחום. לאורך הקורס יסקרו תפיסות עכשוויות של רעיון הטראומה המורכבת כביטוי של טראומה התפתחותית בגיל הצעיר והשלכותיה על האדם בבגרותו. הקורס נע על הציר שבין תפיסתו של פרנצי לגבי טראומה לבין זו של פרויד, המבטא שינוי פרדיגמטי של האופן שבו אנו תופסים טראומה כיום. בנוסף, תוצג תיאוריה עדכנית לתופעת הדיסוציאציה אשר מספקת הסבר למצבים פוסט-טראומטיים מורכבים.

טראומטיזציה משנית

ד"ר מאיה פלד-אברם

ב. 510123 – 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

טראומטיזציה משנית היא שם כללי לצבר תופעות המאפיינות את אלו הבאים במגע עם נפגעי טראומה ומושפעים מכך בדרכים שונות. הקורס מאפשר לסטודנטים היכרות עם השלכותיה של עבודה טיפולית עם נפגעי טראומה באמצעות העמקה בהיבטים התיאורטיים והמעשיים של התופעה, בחינת גורמי הפגיעות והחוסן והקניית כלים לזיהוי סימנים מוקדמים של התופעה. במהלך הקורס תינתן התייחסות למשמעויות של תופעת הטראומטיזציה המשנית במסגרת יחסי ההדרכה והסביבה הארגונית בה פועל העובד הסוציאלי.

טיפול בנפגעות ונפגעי טראומה מינית

ב. 510149 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

קורס זה יתמקד בטיפול בנפגעות ונפגעי טראומות מיניות. פגיעה מינית מוכרת זה מכבר כאירוע טראומתי קשה במיוחד, בעל השלכות נפשיות חמורות וארוכות טווח, אך אין זה אומר כי לא ניתן להחלים ממנה. טיפול מדויק ומותאם ספציפית למי שנפגעו מטראומה זו, יכול לסייע להן/ם להשתקם ואף להגיע להחלמה מלאה. למעשה, לקבל את חייהן/ם בחזרה. בקורס זה נתוודע לשיטות הטיפול הללו, שבאמצעותם תוכלו להעניק טיפול מיטבי לאוכלוסייה זו. הקורס ישלב תיאוריה ופרקטיקה, וילווה בסימולציות לרוב, אשר יתנו לכן/ם הזדמנות להתנסות באופן בלתי אמצעי בשיטות ההתערבות השונות שילמדו בקורס.

פרקטיקום טראומה וחוסן

גב' מיכל קליין, גב' רינת גונדה, ד"ר מיכל טופורק

ש. 510325 – 2+2 ש"ס 4 נ"ז

הפרקטיקום הינו פרויקט יישומי המתבצע בדרך כלל במקום העבודה של הסטודנט. על רקע הידע אותו רוכשים הסטודנטים בשנה הראשונה ללימודיהם לאתר צרכים הנובעים מפערי ידע או פרקטיקה. על הסטודנטים לתכנן התערבות לשם מתן מענה לצרכים, להפעילה ולהעריכה. הפרקטיקום ילווה בהדרכה ונועד לקדם את המודעות לנושא הנלמד כמו גם לאפשר לסטודנטים לבצע מגוון רחב של התערבויות החל מהתערבויות המיועדות להכשרת מתעריבים ראשוניים במקומות עבודתם ועד להתערבויות ישירות בתחומי הדחק והחירום. הסטודנטים יבססו את שלבי החשיבה, העשייה וההערכה על הידע שנלמד במסלול ויידרשו להרחיבו בהתאם לתחומים בהם ייבחרו לפעול. בסיום הפרקטיקום תוגש עבודה שתסכם את ההתערבות על כל שלביה.

סמינריון-עבודת גמר אשכול טראומה וחוסן

ד"ר משה פרחי

ש. 510134 – 2+2 ש"ס 6 נ"ז

מטרת קורס זה היא ליווי מחקרי של עבודת הפרקטיקום. כל הפעלה של פרויקט או תכנית התערבות קהילתית מחייבת תכנון מוקדם של הערכת (Evaluation) הפרויקט. לצורך ביצוע ההערכה יש מראש לתכנן וליישם את כלי ההערכה האמורים לתת אינדיקציה על הצלחת ההתערבות. בקורס יילמדו עקרונות ביצוע הערכת התוכניות, וביצועם בפועל תוך עידוד הסטודנטים לכתובה ולפרסום מאמר אודות ההתערבות.

אשכול משפחה

מודלים תיאורטיים בנושאי משפחה ונישואין

ד"ר ערגה קפולניק

ש. 510131 – 2+2 ש"ס 4 נ"ז ש'

מטרת הקורס להכיר את התיאוריה, המחקר והמודלים הטיפוליים המקובלים בטיפול זוגי ומשפחתי. הקורס יכלול מרכיבים תיאורטיים וקליניים, תוך דיון ברצינות לשימוש בגישות או בטכניקות מסוימות. תיערך השוואה בין תיאוריות ומשתני תפיסת זוגיות של משפחות נורמאליות ודיס-פונקציונאליות. יידונו שלבי ההתפתחות השונים של הזוגיות והמשפחה, בחברה בת ימינו בכלל ובהיבט רב-תרבותי בארץ בפרט. תינתן התייחסות תיאורטית וטיפולית לסוגיות המאפיינות את אוכלוסיית המטופלים של הסטודנטים.

מיומנויות וטכניקות בהתערבות משפחתית עם ילדים

ד"ר גליה אנקורי

א. 510154 – 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

ינתן בהמשך.

שיטות התערבות דינמיות בטיפול משפחתי

ד"ר עומר לנס

ב. 510279 – 2 ש"ס 4 נ"ז ש'

הקורס יעסוק בהכרות והבנה של הנחות הבסיס של החשיבה המערכתית, תוך התמקדות במודל המבני והבנה של הסיבות המרכזיות להתפתחות IP במשפחה.

מיומנויות בהתערבויות משפחתיות בגישה ממוקדת בעיה

ד"ר ירון יגיל

ב. 510255 – 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

במסגרת הקורס נלמד ונתרגל לעומקה גישת התערבות ממוקדת פתרונות (Solution Focused – SF). הגישה מרחיבה את הבסיס התיאורטי האקלקטי עליו נשענת העבודה הסוציאלית, ומבוססת על גישת הכוחות. היא נשענת על עקרונות הומניסטיים (אהבת הפונה ואמונה ביכולתו וברצונו לחולל שינויים חיוביים בחייו) ועל עבודה משותפת של העובד הסוציאלי ביחד עם הפונה (co-construction). מעבר לטכניקות, הגישה משקפת דרך חשיבה ומדיניות המתבססת על כוחות, הצלחות וחוזקות. זהו ייחודה וזו עשויה להיות תרומתה המשמעותית לעבודה הסוציאלית בישראל

בעיות מיניות במשפחה

א. 510235 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

מיניות הינה חלק בלתי נפרד מחייו של כל אדם, מלידתו ועד סוף חייו. יש הרואים במיניות ציר מרכזי להתפתחות האדם, יחסיו הבינאישיים ושלמותו. ארגון הבריאות העולמי (WHO), הגדיר את מיניות האדם כאנרגיה המניעה אותנו לבקש חוס, אהבה ואינטימיות. השפעתה ניכרת על הפרט במחשבות, רגשות ואינטראקציות בינאישיות ולפיכך היא כה משמעותית לבריאות הפיזית והנפשית של כל אדם ואדם ומכאן שהזכות לממש אותה, נכללת בזכות היסוד של הפרט להיות בריא. במהלך הקורס נדון באופן שבו מיניות נארגת במרקם חיינו, הדרכים שבהן אנחנו יכולים לסייע למטופלים לחוש נינוחות ושלווה בשיח אודות מיניות ולפרק סכמות חשיבה ורגשות של בושה, טאבוים משפחתיים וחברתיים אודות מיניות ברמה הפרטנית, זוגית, משפחתית וחברתית.

שיטות התערבות פוסט מודרניות בטיפול משפחתי

א. 510291 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

מודל סאטיר נשען על אמונה הומניסטית כי ביכולת האדם להשתנות, ויש בו את המשאבים הפנימיים הנחוצים כדי להתמודד בהצלחה, להתפתח ולגדול. תפקיד המטפל הוא עזרה בגילוי משאבים אלו בעצמו. חווית המטפל הראשונית היא חוויה של הישרדות, והטיפול לפי מודל סאטיר הנו תהליך מעבר מאנרגיית הישרדות לאנרגיית חיים. מטרת ה"על" בטיפול הנה להגיע ל"תואמות" (Congruency) בעולם הפנימי הנתפס כמערכת רבדים שונים הנמצאים ביחסי תלות הדדיים- עולם הרגשות, התפיסות, הציפיות והכמיהות של האדם. המודל מציע שילוב של תהליכים תוך אישיים ובין אישיים הניתנים ליישום בטיפול פרטני, זוגי ומשפחתי, תוך שימת דגש על קשר כנה בין המטפל למטופל.

פרקטיקום מיומנויות בטיפול במשפחה

ש. 510324 – 2+2 ש"ס 4 נ"ז

הפרקטיקום הוא התנסות מובנית בשיטת העבודה הסוציאלית המתקדמת שמטרתה הכשרה להקניית ידע מעשי בתפקוד המשפחה, תהליכים תוך-משפחתיים ובין-דוריים, יחסים בין חברי המשפחה, קונפליקטים, הבנת המערכת הטיפולית המשפחתית ותרומת המטפל להיווצרות המציאות הטיפולית. הסטודנטים יתבקשו לבצע טיפול משפחתי מודרך ולכתוב עבודת גמר.

סמינריון-עבודת גמר אשכול משפחה

ש. 510323 – 2+2 ש"ס 6 נ"ז

הסמינריון המחקרי, נועד להקנות לסטודנטים: ידע, כלים, והתנסות בכתיבת עבודה מחקרית, להעמיק את הידע, של הסטודנטים בתחום של עבודה סוציאלית רפואית עם משפחות. לסייע לסטודנטים, לפתח יכולת להגדיר שאלות ומטרות מחקר, לפתח ולהתנסות במיומנות של: איתור מידע מחקרי מהספרות התיאורטית, להכיר את המתודולוגיות האיכותנית, סוגות מחקר, ושלמות מתודולוגית, כמו גם לפתח אצל הסטודנטים יכולת לאיסוף וניתוח נתוני מחקר ופיתוח חשיבה מחקרית וביקורתית.

ד"ר חגית רודריגז גרסייה

ד"ר ערגה קפולניק

ד"ר ערגה קפולניק, ד"ר עומר לנס

פרופ' איריס מנור בנימיני

אשכול הנחייה וטיפול קבוצתי

ד"ר ורד גולן-שנער

התנסות בהנחיית עמיתים וחקר תהליכים בקבוצה

ש. 510103 2+2 ש"ס 4 נ"ז

הקורס יעסוק בחקר תהליכים דינמיים והתפתחותיים המתרחשים במרחב הקבוצתי בהתבסס על מודלים תיאורטיים מרכזיים מעולם הטיפול הקבוצתי. במהלך הקורס תודגש הבנת הידע סביב תהליכים מודעים ולא מודעים המתרחשים בתוך קבוצות לשם קריאת המפה הקבוצתית ויישום ההבנות בעבודה הקבוצתית עצמה. הלמידה תערב התנסות חווייתית באמצעותה ייחשפו הסטודנטים לתהליכים בין-אישיים וקבוצתיים המייחדים את העבודה הסוציאלית הקבוצתית.

מר יוסי פולק

יסודות הגישה הדינמית בקבוצה

א..510281 – 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

הקורס יעסוק בהקניית עקרונות הגישה הדינמית ובתרומתה להבנת תהליכים קבוצתיים. הלמידה תערב רכיבים פרונטאליים והתנסותיים באמצעותם ייחשפו הסטודנטים למושגים מרכזיים של הגישה הדינמית בטיפול קבוצתי כדוגמת: ה-Setting, השימוש ב"כאן ועכשיו", תהודה, הקבוצה הפנימית, גבולות, Holding והתהליך המקביל.

ד"ר ורד גולן-שנער

מיומנויות התערבות בהנחיית קבוצות

ב. 510263 – 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

הקורס יעסוק בהקניית מיומנויות הנחייה ועיגון בתיאוריה של עבודה קבוצתית. הלמידה תערב התנסות בהנחיית עמיתים באמצעותה ייחשפו הסטודנטים למושגים מרכזיים בעולם העבודה הקבוצתית כדוגמת: ה-Setting, קו-הנחיה וחלוקת תפקידים, השימוש בכאן ועכשיו, הלא מודע הקבוצתי ופירוש, הכלה, הקשבה ואמפתיה, הזמנה לשיתוף (Sharing), שיקוף ופירוש.

גב' מיכל קליין

התערבות קבוצתית במצבי חרום (חובה לאשכול הנחייה טיפול קבוצתי)

ב. 510137 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

אירועי דחק וחירום, עשויים לפגוע ברצף החיים המוכר ובאיזון הנפשי, הן האישי והן הקהילתי ועשויים להוביל להידלדלות משאבים ואף להתפתחות מצוקה נפשית. בקורס יינתן רקע תיאורטי העוסק בהיווצרות מצבי דחק, הערכת הדרישות והמשאבים וההשלכות הפסיכולוגיות. על בסיס הידע התיאורטי נבחן מהם השיקולים המרכזיים בבואנו לתכנן קבוצה בזמני דחק ויוצע מבנה להתערבות קבוצתית אותו נתרגל לפי תרחישים ומאפייני אוכלוסייה שונים.

ד"ר עומר לנס

תאוריות מרכזיות בעבודה סוציאלית קבוצתית

א..510274 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

הקורס יעסוק בהנחות הבסיס המרכזיות של העבודה הטיפולית בקבוצה, תוך התייחסות למודלים המרכזיים כגון המודל של מקנזי והמודל של ביון.

אינטגרציה תאוריה ופרקטיקה בטיפול קבוצתי

א..510152 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

יינתן בהמשך

ד"ר ורד גולן שנער

ניתוח תפקיד מנחה הקבוצה

ב..510153 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

יינתן בהמשך

מר יוסי פולק

פרקטיקום עבודה קבוצתית

ש. 510326 2+2 ש"ס 4 נ"ז

הפרקטיקום נועד ללוות את תהליך ההכשרה בשדה. כל סטודנט יידרש להקים קבוצה ולהנחותה - לבד או בקו. הקורס ילווה את הנחיית הקבוצה, וישלב הדרכה קבוצתית, פרטנית ולמידת עמיתים. ההדרכה תיעשה תוך שילוב התיאוריה עם הפרקטיקה.

גב' מרים בן עוז, מר יוסי פולק

סמינריון-עבודת גמר אשכול עבודה קבוצתית

ש. 510327 2+2 ש"ס 6 נ"ז

מטרת הסמינר להעמיק את הידע המחקרי של הסטודנטים בהקשרה הייחודי של העבודה הקבוצתית. במהלך הקורס יחשפו הסטודנטים לסוגי ותחומי המחקר העכשוויים המעסיקים חוקרים בהקשרה של המתודה הקבוצתית, ילמדו לגבש את שאלת המחקר ולהציג מערך מחקר מותאם לבדיקתה. הקורס ילווה את הסטודנטים בתהליך המחקר מגיבוש שאלות המחקר, דרך סקירת הספרות הרלבנטית, איסוף הנתונים וניתוחם ועד לכתיבת דו"ח מחקר.

ד"ר ורד גולן-שנער

התערבות קבוצתית במצבי חרום (חובה לאשכול הנחייה טיפול קבוצתי)

ב. 510137 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

אירועי דחק וחירום, עשויים לפגוע ברצף החיים המוכר ובאיזון הנפשי, הן האישי והן הקהילתי ועשויים להוביל להידלדלות משאבים ואף להתפתחות מצוקה נפשית. בקורס יינתן רקע תיאורטי העוסק בהיווצרות מצבי דחק, הערכת הדרישות והמשאבים וההשלכות הפסיכולוגיות. על בסיס הידע התיאורטי נבחן מהם השיקולים המרכזיים בבואנו לתכנן קבוצה בזמני דחק ויוצע מבנה להתערבות קבוצתית אותו נתרגל לפי תרחישים ומאפייני אוכלוסייה שונים.

גב' מיכל קליין

תאוריות מרכזיות בעבודה סוציאלית קבוצתית

א..510274 2 ש"ס 2 נ"ז ש'

הקורס יעסוק בהנחות הבסיס המרכזיות של העבודה הטיפולית בקבוצה, תוך התייחסות למודלים המרכזיים כגון המודל של מקנזי והמודל של ביון.

ד"ר עומר לנס

אינטגרציה תאוריה ופרקטיקה בטיפול קבוצתי

א..510152 2 ש"ס 2 ני"ז ש'

ינתן בהמשך

ד"ר ורד גולן שנער

ניתוח תפקיד מנחה הקבוצה

ב..510153 2 ש"ס 2 ני"ז ש'

ינתן בהמשך

מר יוסי פולק

פרקטיקום עבודה קבוצתית

ש. 510326 2+2 ש"ס 4 ני"ז

גב' מרים בן עוז, מר יוסי פולק

הפרקטיקום נועד ללוות את תהליך ההכשרה בשדה. כל סטודנט יידרש להקים קבוצה ולהנחותה - לבד או בקו. הקורס ילווה את הנחיית הקבוצה, וישלב הדרכה קבוצתית, פרטנית ולמידת עמיתים. ההדרכה תיעשה תוך שילוב התיאוריה עם הפרקטיקה.

סמינריון-עבודת גמר אשכול עבודה קבוצתית

ש. 510327 2+2 ש"ס 6 ני"ז

ד"ר ורד גולן-שנער

מטרת הסמינר להעמיק את הידע המחקרי של הסטודנטים בהקשרה הייחודי של העבודה הקבוצתית. במהלך הקורס יחשפו הסטודנטים לסוגי ותחומי המחקר העכשוויים המעסיקים חוקרים בהקשרה של המתודה הקבוצתית, ילמדו לגבש את שאלת המחקר ולהציג מערך מחקר מותאם לבדיקתה. הקורס ילווה את הסטודנטים בתהליך המחקר מגיבוש שאלות המחקר, דרך סקירת הספרות הרלבנטית, איסוף הנתונים וניתוחם ועד לכתבת דו"ח מחקר.